

Prima instanță: Judecătoria Hâncești (jud. N. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros)

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Codreanu Petru,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială
”Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Codreanu Petru cu privire
la executarea dreptului la ipotecă,
împotriva încheierii din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 02 septembrie 2014 BC ”Moldova-Agroindbank” SA a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Codreanu Petru cu privire la executarea dreptului de ipotecă.

În motivarea acțiunii a indicat că conform contractului de credit nr. S120045 din 29.05.2012 Codreanu Petru a primit de la BC ”Moldova-Agroindbank” SA, filiala Hâncești, un credit în sumă 70000 de lei, cu termenul final de rambursare la 25.05.2021. Pentru asigurarea rambursării creditului și achitării dobânzii calculate Codreanu Petru a ipotecat băncii, conform contractului de ipotecă nr. S 120045 din 29.05.2012, bunuri imobile evaluate de către părți la suma de 100000 de lei.

Menționează reclamantul că Codreanu Petru nu-și onorează obligațiile contractuale privind rambursarea creditului primit și achitarea dobânzii calculate pentru utilizarea lui, încălcând, astfel, prevederile subpunctului 2.5.1. al contractului de credit și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor.

A solicitat reclamantul transmiterea în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA, pentru a fi vândute silit: casa de locuit individuală cu suprafața de 78,9 m², construcția accesorie cu suprafața de 24,2 m², construcția accesorie cu suprafața de 26,1 m² și terenul aferent cu suprafața de 0,1854 ha, situate în sat. Cărpineni, str. Livezilor, 1, rl. Hâncești, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la OCT Hâncești, filiala ÎS „Cadastru” sub numerele cadastrale 5324205.032.01, 5324205.032.02, 5324205.032.03 și, respectiv, 5324205.032, care aparțin cu drept de proprietate lui Codreanu Petru, cu

evacuarea lui Codreanu Petru și a bunurilor din imobilele menționate; încasarea de la Codreanu Petru în beneficiul BC "Moldova-Agroindbank" SA a taxei de stat în sumă de 337,91 de lei.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2014 a Judecătoriei Hâncești acțiunea înaintată de BC "Moldova-Agroindbank" SA a fost admisă integral: s-a transmis în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA casa de locuit individuală cu suprafața de 78,9 m², construcția accesorie cu suprafața de 24,2 m², construcția accesorie cu suprafața de 26,1 m² și terenul aferent cu suprafața de 0,1854 ha, situate pe adresa str. Livezilor 1, din sat. Cărpineni rl. Hâncești, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la OCT Hâncești, filiala ÎS „Cadastru” sub numerele cadastrale: 5324205.032.01, 5324205.032.02, 5324205.032.03 și 5324205.032, care aparțin cu drept de proprietate lui Codreanu Petru, pentru a fi vândute forțat, cu evacuarea lui Codreanu Petru și a bunurilor acestuia din imobilele menționate; s-a încasat de la Codreanu Petru în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA cheltuielile de judecată în sumă de 457,91 de lei.

La 21.03.2016 Codreanu Petru a depus o cerere judecătoriei Hâncești, prin care a solicitat eliberarea copieii hotărârii motivate.

Prin încheierea din 24.03.2016 a Judecătoriei Hâncești, a fost respinsă cererea lui Codreanu Petru cu privire la redactarea hotărârii judecătorești din 24.11.2014, ca fiind tardivă.

La 23 ianuarie 2018, Codreanu Petru a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2014 a Judecătoriei Hâncești.

Prin încheierea din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și a fost restituit apelul depus de Codreanu Petru, ca fiind depusă tardiv.

La 23 martie 2018, Codreanu Petru a declarat recurs împotriva încheierii din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că nu a primit copia cererii de chemare în judecată, nu i s-a comunicat despre locul, data și ora ședinței de judecată, necătînd la faptul că permanent s-a aflat în țară.

Menționează recurentul că a solicitat BC "Moldova-Agroindbank" SA de a prelungi termenul de achitare a creditului și a dobânzii, însă funcționarii intimatului intenționat au indus în eroare instanța de judecată precum că nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, pentru a evalua și vinde bunurile imobile ipotecate la un preț foarte mic.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 22 februarie 2018, iar Codreanu Petru a declarat recurs la 23 martie 2018.

Materialele cauzei atestă că încheierea contestată a fost expediată în adresa recurentului la 28 februarie 2018, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat de către Codreanu Petru la 23 martie 2018 împotriva încheierii din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, este în termen și nu este necesară repunerea în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Codreanu Petru neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 24 noiembrie 2014 a Judecătoriei Hîncești cererea de chemare în judecată depusă de BC "Moldova-Agroindbank" SA împotriva lui Codreanu Petru cu privire la executarea dreptului de ipotecă, a fost admisă integral.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin.(1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La 23 ianuarie 2018, Codreanu Petru a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2014 a Judecătoriei Hîncești (f.d.57).

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, prin încheierea din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și a fost restituit apelul depus de Codreanu Petru, ca fiind depus tardiv.

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Codreanu Petru a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, menționat și *supra*, statuează expres precum că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul relevă că, instanța de apel a menționat că apelantul a solicitat repunerea în termenul de declarare a cererii de apel, însă, nu a prezentat probe concludente și pertinente ce ar justifica depășirea termenului de procedură. Or, instituția de drept procesual a repunerii în termen constituie beneficiul acordat de lege titularului unui drept procesual, care din motive justificate nu și-a putut exercita dreptul în interiorul termenului imperativ, să-și îndeplinească acest drept și, ulterior, fără ca instanța să-l

decadă din exercițiul său sau să aplice o altă sancțiune prevăzută de lege în caz de nerespectare a termenului.

Mai mult ca atât, Codreanu Petru a solicitat, prin cerere în scris, la 21 martie 2016 eliberarea hotărârii motivate din 24 noiembrie 2014 pentru a depune apel, însă nu a fost lipsit de dreptul de a înregistra un apel preliminar în termenul de 30 zile acordat de legiuitor de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Or, art. 365 alin. (1¹) Cod de procedură civilă prevede expres că elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale, fapt enunțat *supra*.

Colegiul relevă că, în contextul legislației în vigoare în raport cu speța dată, apelantului/recurentului i-au fost asigurate condiții reale pentru a beneficia efectiv de continuitatea procesului și de a-și valorifica drepturile sale.

Astfel, argumentul recurentului precum că nu i s-a comunicat despre locul, data și ora ședinței de judecată și că recurentul a solicitat BC ”Moldova-Agroindbank” SA de a-i prelungi termenul de achitare a creditului și a dobânzii, însă funcționarii intimatului intenționat au indus în eroare instanța de judecată precum că Codreanu Petru nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, nu poate fi reținut ca fiind relevant speței, deoarece, la materialele cauzei sunt prezente procesele-verbale de transmitere a bunurilor gajate datate cu 02 martie 2015 și 27 martie 2015 (f.d. 58-59), ceea ce atestă incontestabil faptul că recurentul, Codreanu Petru, a cunoscut despre existența litigiului și despre hotărârea din 24 noiembrie 2014 a judecătoriei Hâncești.

Or, în contextul prevederilor art. 236 alin. (6) Cod de procedură civilă, hotărârea integral se întocmește în termen de 15 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărârii, după caz.

Tot aici, este de menționat că la data de 24 noiembrie 2014, conform avizului de recepție, în adresa lui Codreanu Petru a fost expediată de către Judecătoria Hâncești dispozitivul hotărârii din 24.11.2014.

În concluzie, Colegiul conchide că acțiunile lui Codreanu Petru nu constituie decât o eludare a acesteia de a-și realiza drepturile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Codreanu Petru în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție, garantat de art. 20 al Constituției Republicii Moldova, art. 5 Cod de procedură civilă, or, invocând acest aspect, a ignorat faptul că aceasta este o omisiune a recurentului. Respectiv, nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când apelantul/recurentul a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice.

Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor

juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel ca fiind tardiv, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de recurent nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la restituirea cererii de apel, or, participanții la proces urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Codreanu Petru.

Se menține încheierea din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială ”Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Codreanu Petru cu privire la executarea dreptului la ipotecă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecători:

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic